

ETNOLOŠKE PRIPRAVNICE

Popis predmetov v Fabianovi muzejski trgovini, Lokev na Krasu

Adela Pukl

291

Fabianova muzejska trgovina v vasi Lokev na Krasu je edina v celoti ohranjena in opremljena trgovina z mešanim blagom v Sloveniji. Zasebni zbiralec Miro Slana je v muzejsko trgovino umestil predmete, ki so nepogrešljiv del inventarja trgovin z mešanim blagom iz časa pred drugo svetovno vojno: emajlirana in pocinkana posoda, pralni praški, začimbe, kozmetični pripomočki, petrolej, steklena in lesena embalaža, tobačni izdelki, pecilni praški, semena, kreme za čevlje ... V muzejski trgovini so na ogled tudi stari reklamni predmeti, kot so plakati, kipci,

Študentke inventarizirajo predmete (foto: Adela Pukl, 2019)

pločevinaste in kartonske reklamne table, računi, oglasna sporočila za sejme in razstave, knjige, katalogi, koledarji ... Pri zbiranju predmetov Mira Slano vodi cilj predstaviti trgovino z mešanim blagom v času pred drugo svetovno vojno. Nekateri predmeti so seveda tudi novejši, saj želi za določene blagovne znamke ustvariti čim celovitejši pregled njihovega razvoja in pojavnih oblik.

Zbirka,¹ ki je začela nastajati pred več kot dvajsetimi leti, danes šteje okoli 30.000 predmetov, od tega jih je približno 7000 na ogled v Fabianovi muzejski trgovini. Leta 2011 je bil narejen prvi sistematični popis predmetov podjetja Saturnus.

292

Sodelovanje zasebnega zbiralca Mira Slane in Slovenskega etnografskega muzeja se je začelo leta 2004, ko se je v muzeju pripravljala razstava *Spogledi: med oblikovanjem in slovensko kulturo*. Njegovo obsežno zbirko smo bolje spoznali leta 2009, ko je muzej začel načrtno zbirati snovno in nesnovno kulturno dediščino slovenskih blagovnih znamk. Takrat so se začele tudi priprave razstave z naslovom *Cockta, pijača vaše in naše mladosti: o dediščini slovenskih blagovnih znamk*. Sodelovanje smo nadaljevali leta 2014 ob pripravi razstave *140 let Šumija: bonboni vseh generacij*.

Udeleženci etnoloških pripravnic pred Fabianovo muzejsko trgovino (foto: Adela Pukl, 2019)

¹ Fabianova muzejska trgovina je svoja vrata odprla leta 2007, trgovska tradicija v Fabianovi domačiji v vasi Lokev na Krasu pa sega že v leto 1869. Trgovina je nepretrgoma delovala vse do leta 1948. Miro Slana, ki je po osnovni izobrazbi trgovec, se je poročil v trgovsko družino in po letu 1990 začel s postopnim, a načrtnim zbiranjem predmetov za muzejsko trgovino.

Plod večletnega sodelovanja so bile etnološke pripravnice. Slovenski etnografski muzej je med 13. 5. in 15. 5. 2019 organiziral popis predmetov Fabianove muzejske trgovine. Udeležile so se ga štiri študentke Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani pod vodstvom kustosinje Adele Pukl. V času terenskega dela so se seznanile z muzeološkimi metodami dela pri evidentiranju, dokumentiranju in inventariziranju predmetov: popis, opis in fotografiranje predmetov zbirke Fabianijeve muzejske trgovine. Vzpostavile smo sistem popisa zasebne zbirke po muzejskih standardih, sproti smo urejale zbirko, popisovale predmete in jih fotografirale. Inventarizirali smo 350 predmetov. Zavedamo se, da je to šele začetek. Miro Slana bo s popisom predmetov nadaljeval in hkrati urejal svojo zbirko pripovedi trgovcev, lastnikov podjetij, ki so oskrbovali trgovine z mešanim blagom, ter njihovih dedičev.